

Základní škola Jihlava, Jungmannova 6, příspěvková organizace	
STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI	
Vypracovala:	Mgr. Ivana Málková, ředitelka školy
Schválila:	Mgr. Ivana Málková, ředitelka školy
Pedagogická rada projednala dne:	09. 11. 2020
Směrnice nabývá platnosti dne:	01. 11. 2020
Směrnice nabývá účinnosti dne:	10. 11. 2020

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 sb.

S žáky ohroženými školní neúspěšností může pracovat výchovný poradce, metodik prevence a kterýkoli pedagogický pracovník. Ve spolupráci s třídními učiteli a vyučujícími jednotlivých předmětů zajišťuje žákům poskytování doporučených podpůrných opatření.

Třídní učitelé vyhodnocují prospěch žáků ve třídě, u neprospívajících zjišťují příčinu neúspěchu. Vyhodnocují příčinu zhoršení prospěchu a v případě potřeby je vypracován Plán pedagogické podpory.

Neúspěchem ve škole mohou být ohroženi

- děti se speciálně vzdělávacími potřebami,
- děti, které nastoupily do školy,
- žáci, kteří přestoupili na 2. stupeň ZŠ,
- žáci, kteří přešli z jiné ZŠ,
- žáci, kteří jsou nemocní a mají dlouhodobou absenci,
- žáci, u kterých nastala změna rodinné situace,
- žáci, kteří neovládají český jazyk jako rodný jazyk a nástroj výuky.

Neúspěch ve škole se může projevit neprospěchem, závadovým chováním – porušováním školního řádu, záškoláctvím, problematickým postavením v třídním kolektivu.

Na pedagogické radě školy je vyhodnocována situace ve vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem a všichni jsou s ní seznámeni.

V případě zhoršení školního prospěchu jsou neprodleně informováni zákonní zástupci prostřednictvím třídních učitelů. Výchovný poradce spolu s třídním učitelem a vyučujícím daného předmětu projedná na schůzce ve škole se zákonnými zástupci neprospívajícího žáka jeho studijní výsledky a navrhne možnosti řešení. V případě potřeby či zájmu je nabídnuto neprospívajícímu žákovi a jeho zákonným zástupcům zprostředkování spolupráce s odborníky ze ŠPZ.

Úspěšnost ve škole je podmíněna mnoha faktory. Úspěch žáka ve škole nezávisí jenom na jeho schopnostech, ale i na jeho sebehodnocení a míře sebedůvěry.

Problémy žáka ve vyučovací hodině

- nerozumí výkladu,
- neumí pracovat s učebnicemi a jinými texty,
- nestíhá zapisovat podle výkladu,
- nedokáže určit, co je podstatné,
- neumí se soustředit,
- opakovaně je v práci vyrušován spolužáky.

Problémy s domácí přípravou

K problémům s domácí přípravou vede nejčastěji:

- slabá vůle (nedokáže se přinutit k domácí přípravě),
- nedostatek návyků pro samostudium (neumí vybrat důležité, učí se z paměti bez pochopení látky, nezvládá větší celky, nemá vytvořený systém učení),
- neví, kdy se učit, aby učení bylo efektivní,
- problémy komunikace s vyučujícím,
- strach z vyučujícího,
- obava sdělit, že něčemu nerozumí,
- neznalost pravidel konzultací s vyučujícím problémového předmětu,
- nejeví zájem o výuku, v hodině nepracuje, nechce pracovat a rozptyluje svoje spolužáky – odmítá nabízenou pomoc vyučujících.

Ostatní problémy negativně ovlivňující studium

- dlouhodobé zdravotní problémy,
- změna bydliště, dojíždění,
- problémy v rodině (rozchod rodičů, úmrtí jednoho z rodičů, špatná ekonomická situace rodiny),
- stres z neprospěchu,
- útky před problémy,
- problémy v sociálním prostředí vrstevníků.

POSTUP PŘI ŘEŠENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI

Zákonní zástupci jsou informováni o výsledcích vzdělávání svých dětí zápisem do systému Bakaláři/ případně písemně poštou/ zápisem do žákovské knížky/telefonicky. Mohou dostat informace na pravidelných konzultačních hodinách nebo na třídních rodičovských schůzkách, informačních schůzkách.

1. V případě, že třídní učitel nebo vyučující zjistí, že žák neprospívá (vývoj je vyhodnocen jako rizikový) informuje zákonného zástupce a společně se domluví na dalším postupu.
2. Pokud nastavený model není funkční, TU domluví osobní jednání s rodiči a žáky, kteří neprospívají. Stanoví se termín další schůzky, při níž se vyhodnotí úspěšnost zvoleného postupu. Za vyvolání jednání s rodiči a jeho koordinaci a realizaci odpovídá třídní učitel, popř. výchovný poradce. O tomto jednání provede TU záznam do osobní karty žáka a ze schůzky se pořídí zápis, který bude uložen v osobním spisu žáka.
3. Při vysoké absenci žáka se koná jednání s rodiči preventivně – TU, žák a rodič.
4. Na závěr klasifikačního období je v případě potřeby podpora vyhodnocena na společné schůzce s rodičem a žákem.

Formy práce s neúspěšnými žáky

Pro úspěšnost programu jsou podstatné především formy a metody práce využívané učitelem, ke kterým zejména patří:

- snažíme se problém zachytit co nejdříve a odhalit příčiny neúspěšnosti,
- úzce spolupracujeme s ŠPZ a rodiči,
- pomáháme rodičům zajistit nejrůznější odborná vyšetření,
- uplatňujeme individuální přístup k žákům, respektujeme jejich individuální tempo a posilujeme motivaci žáků,
- nabízíme žákům individuální konzultace po vyučování nebo před vyučováním, možnost konzultací,
- pro zjišťování úrovně vědomostí a dovedností žáků volíme takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a posilují pozitivní motivaci,
- v hodnocení se zaměřujeme na pozitivní výkony žáka, a tím podporujeme jeho pozitivní motivaci k učení,
- zadáváme pravidelné úkoly vycházející ze stanoveného obsahu učiva – zadání práce pro domácí přípravu učiva,
- užíváme podpůrných aktivit – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu,
- používání podpůrných pomůcek při samostatné práci – přehledy, tabulky, kalkulačky – dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu,
- jednostranně nezdůrazňujeme nedostatky a chyby žáka.

Při selhání všech výše zmíněných podpůrných opatření je nezbytné opakování ročníku.

Nástroje na koordinaci péče o žáky se SVP

1. Plán pedagogické podpory

- o vzniká z iniciativy učitele jednotlivých předmětů, může mít omezenou platnost nebo může být využíván po delší časové období, musí být pravidelně vyhodnocován, má ho u sebe vyučující, který PLPP tvořil.

2. Individuální vzdělávací plán/ případně pedagogická intervence

- o podpůrné opatření v rámci 2. – 5. stupně, tvoříme ho na základě doporučení ŠPZ, po podpisu informovaného souhlasu.

3. Asistent pedagoga

- o personální podpora je vždy daná doporučením ŠPZ.

Doporučení ze ŠPZ

- o vyučující jsou seznámeni s doporučením pro daného žáka a dodržují tato doporučení.

NÁSTUP ŽÁKA DO ŠKOLY

Oblast prevence

- co nejdelší dobrá motivace – zažívání příjemných věcí a úspěchu,
- hodnocení žáků vzhledem k jejich osobnímu pokroku, nesrovnávat s nastavenou laťkou, každé dítě je na školu jinak připraveno,
- pokud dítě začne selhávat, je třeba co nejdříve zjistit, proč selhává a podpořit ho,
- komunikace s rodiči – rodičům je nutné vše vysvětlit, komunikovat s nimi.

Oblast intervence

- pokud dítě začne selhávat, je nutné upravit vyučovací metody,
- všechny postupy je vhodné vysvětlit rodičům, aby mohli podobně přistupovat k dětem doma při přípravě na vyučování – zacílení na konkrétní problém,
- pokud ale dítě výrazně selhává – nutná přesná diagnostika příčin problému – konzultace se školním psychologem, vyšetření ve ŠPZ.

Přestup žáka na druhý stupeň

- dopřát čas na adaptaci,
- komunikace mezi učiteli - 1. a 2. stupeň – předávání zkušeností, jak žáci pracovali, jaká byla pravidla hodnocení, jak se řešili různé problémové situace,
- adaptační týden /bloky – vždy na začátku září, učitel své žáky lépe pozná, společně zažijí něco příjemného, což podpoří vzájemnou důvěru.

Změna školy

- změna školy znamená změnu školního vzdělávacího programu – soulad musí zajistit vyučující, neznamená to, že je povinností učitelů žáka vše doučit (za změnu školy je odpovědný zákonný zástupce), ale je vhodné žákovi vytvořit podpůrnou síť – komunikace učitel – zákonný zástupce – žák – informovanost, jak žák zvládá adaptaci atd.

Nemoc, zvýšená omluvená absence

- při dlouhodobé nemoci je třeba s rodinou žáka úzce spolupracovat, zajistit doplňování učiva, ulehčit návrat žáka po nemoci do školy – plán doplnění učiva a přezkoušení,
- sledovat absenci žáka – zda krátkodobé absence z důvodu návštěvy lékaře, nevolností, rodinných důvodů, nejsou pravidelné v době, kdy se píše prověrka, kdy má být žák zkoušen, zda se nejedná o konkrétní dny v týdnu.

Změna situace v rodině

- můžeme pomoci, pokud dobře známe situaci, pokud je dobré klima a vzájemná důvěra,
- sledujeme nejen velmi slabé žáky, ale také ty, kteří se výrazně zhoršili, začali být vůči plnění školních povinností apatičtí, zhoršilo se chování – nutné vždy řešit – osobní schůzka,
- zákonní zástupci v případě potřeby doporučit odbornou pomoc – např. výchovného poradce ve škole nebo psychologa mimo školu.

Špatná sociální situace

- podat žákovi pomoc a podporu,
- ohlídat, aby se dítě nestalo terčem posměchu,
- řešit problém se zákonnými zástupci,
- v případě přetrvávajících problémů výchovný poradce kontaktuje OSPOD
- nabídka spolupráce s neziskovými organizacemi.

Rizikové chování, záškoláctví

- porušení školního řádu nepřehlížet,
- pokud nepomůže prevence, rizikové chování řešit v souladu se školním řádem,
- důsledné řešení zvýšené omluvené absence.
- spolupráce se školním metodikem prevence a výchovným poradcem

V Jihlavě dne 01. 11. 2020

Mgr. Ivana Málková, ředitelka školy

